

УДК 657

Максименко І. Я.¹, Курілова К.С.²

¹канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. БТЕз-0515м НУ «Запорізька політехніка»

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний етап розвитку економіки характеризується посиленням конкурентного середовища, зростанням динамічності ринків та прискоренням технологічних змін, що суттєво впливає на діяльність підприємств. У таких умовах забезпечення ефективного функціонування суб'єктів господарювання потребує формування обґрунтованої системи управління, яка базується на достовірній, своєчасній та аналітично опрацьованій інформації. Важливу роль у цьому процесі відіграє бухгалтерський облік, який виступає ключовим інформаційним інструментом підтримки управлінських рішень. Одним із важливих елементів організації бухгалтерського обліку на підприємстві є облікова політика, що визначає методологічні та організаційні засади формування облікової інформації та значною мірою впливає на ефективність управління діяльністю підприємства.

Облікова політика підприємства являє собою сукупність принципів, методів і процедур ведення бухгалтерського обліку, які обираються підприємством відповідно до чинного законодавства та особливостей його господарської діяльності. Вона визначає порядок оцінки активів і зобов'язань, методи нарахування амортизації, формування витрат і доходів, організацію документообігу, систему внутрішнього контролю та інші елементи облікового процесу. Саме через механізм облікової політики підприємство формує інформаційну основу для прийняття управлінських рішень, оцінювання ефективності використання ресурсів та аналізу результатів господарської діяльності.

У сучасних умовах роль облікової політики значно розширюється, оскільки вона виступає не лише інструментом організації бухгалтерського обліку, а й важливим елементом системи управління підприємством. Обґрунтоване формування облікової політики дозволяє забезпечити узгодженість облікових процедур із стратегічними цілями розвитку підприємства, підвищити прозорість фінансової інформації та створити інформаційну базу для ефективного управління економічною діяльністю. Завдяки цьому облікова політика перетворюється на важливий інструмент підвищення ефективності управління підприємством [1].

Використання облікової політики у системі управління передбачає її орієнтацію на інформаційні потреби керівництва підприємства. Це означає,

що вибір методів обліку має здійснюватися не лише з урахуванням нормативних вимог, але й з позицій забезпечення максимальної інформативності даних для управлінського аналізу. Наприклад, застосування різних методів оцінки запасів, способів нарахування амортизації або підходів до формування собівартості продукції може суттєво впливати на фінансові результати підприємства та на оцінювання ефективності його діяльності.

Отже, удосконалення облікової політики в сучасних умовах господарювання повинно здійснюватися з урахуванням потреб управління, вимог нормативно-правового регулювання та тенденцій цифровізації економіки. Це дозволить підвищити інформаційну цінність бухгалтерського обліку, забезпечити ефективну підтримку управлінських процесів і сприятиме формуванню стійких конкурентних переваг підприємства у довгостроковій перспективі.

Висновки. Отже, облікова політика є важливою складовою системи бухгалтерського обліку та управління підприємством, оскільки визначає методологічні та організаційні засади формування облікової інформації. Її використання забезпечує формування достовірної та аналітично опрацьованої інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Подальший розвиток облікової політики підприємств пов'язаний із удосконаленням методологічних підходів до організації бухгалтерського обліку, розширенням аналітичних можливостей облікових систем та впровадженням сучасних цифрових технологій. Це сприятиме підвищенню ефективності управління економічною діяльністю підприємств і забезпеченню їхнього стійкого розвитку в умовах трансформації сучасної економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Максименко І. Я., Гребенюк І. О. Сучасні підходи до організації бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю в управлінні підприємством: можливості та виклики. *Агросвіт*. 2025. № 24. С. 214-220. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/8354/8487> (дата звернення 23.03.2026)

2. Maksymenko I. Peculiarities of internal control of intangible assets of the enterprise. *Agrosvit*. 2023. 23. pp.56-59. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/2580> (дата звернення 23.03.2026)